

ՀԱՅ ԹԵՅՔՍՓԻԵԱՆ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ARMENIAN SHAKESPEARE
ASSOCIATION

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ
ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ
ACADEMIA ARMENA
SANCTI LAZARI

ARMENIAN SHAKESPEARE ASSOCIATION

THIRD CONFERENCE

DEDICATED TO THE MEMORY OF

VAHRAM PAPAZIAN

ON THE OCCASION OF THE

130TH ANNIVERSARY OF HIS BIRTH

AN ALUMNUS OF MOORAT-RAPHAËL

BEST SHAKESPEAREAN ACTOR OF

THE SOVIET UNION

SPONSORED BY

ACADEMIA ARMENA SANCTI LAZARI

VENICE

14-15 JULY 2019

ՀԱՅ ՇԷՅՔՍՓԻՐԵԱՆ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ARMENIAN SHAKESPEARE
ASSOCIATION

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ
ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ
ACADEMIA ARMENA
SANCTI LAZARI

ՀԱՅ ՇԷՅՔՍՓԻՐԵԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԵՐՐՈՐԴ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ

ՎԱՀՐԱՄ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ

ԾՆՆԴԵԱՆ 130 ԱՄԵԱԿԻՆ

ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՆ

ՄՈՒՐԱՏ ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԼԱԽԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ

ՇԷՔՍՓԻՐԵԱՆ ԴԵՐԱՍԱՆ

ՀՈՎԱՆԱԻՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻՆ

ՎԵՆԵՏԻԿ

14-15 ՅՈՒԼԻՍ 2019

ARMENIAN SHAKESPEARE ASSOCIATION THIRD CONFERENCE HELD IN VENICE

The third conference of the Armenian Shakespeare Association's (ASA) conference was held on July 14-15 at the Moorat-Raphaël College of Venice, under the auspices of the Pontifical Delegate to Mekhitarist Congregation, His Excellency Archbishop Levon Zekiyan.

Participants included Armenian poet Henrik Edoyan and ASA founder Hasmik Seymour as well as experts from the United States, the United Kingdom, France, Greece, Poland, Argentina and other countries, who presented papers on the English playwright and his work, including "Shakespeare and foreigners," "Shakespeare in translation," "The legend of Shakespeare and Venice," as well as other topics.

Fr. Serop Jamourlian delivered the opening remarks, in which he discussed the Mekhitarist Congregation's tradition of translating and performing Shakespeare's plays. Following Fr. Serop's address, journalist Avedis Hadjian briefly presented the history of the Armenian community of Venice.

This year's edition was dedicated to the memory of Vahram Papazian, on the occasion of the 130th anniversary of his birth. Papazian, an alumnus of Moorat-Raphaël, is considered the best Shakespearean actor of the Soviet Union, who earned renown with his interpretation of Otello.

LOUSINE HOVAKIMIAN

ՀԱՅ ՇԵՅՔՍՓԻՐԵԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԵՐՐՈՐԴ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՄԷՋ

Հայ Շէյքսփիրեան Ընկերակցութեան երրորդ համագումարը տեղի ունեցաւ Վենետիկի Մուրատ-Ռափայէլեան Վարժարանի մէջ, Մխիթարեան Միաբանութեան Պապական Պատուիրակ, Գերպ. Տ. Լեւոն Արք. Զէքիեանի հովանաւորութեամբ:

Հանդիպման, որ տեղի ունեցաւ 14 եւ 15 Յուլիսին, մասնակցեցան Ընկերակցութեան պատուոյ նախագահ՝ հայրենի բանաստեղծ եւ բանասէր Հենրիկ Էդոյեան եւ հիմնադիր՝ Յասմիկ Սայմըր, ինչպէս նաեւ Միացեալ Նահանգներէն, Միացեալ Թագաւորութենէն, Ֆրանսայէն, Յունաստանէն, Լեհաստանէն, Արժանթինէն եւ ուրիշ երկիրներէ եկած մասնագէտներ, որ իրենց ելոյթներուն մէջ անդրադարձան յայտնի անգլիացի թատերագրի կապուած հարցերու շուրջ, ինչպէս «Շէյքսփիր եւ օտարները», «Շէյքսփիրի թարգմանութիւնները», «Շէյքսփիրի եւ Վենետիկի առասպելը», եւ այլ նիւթեր:

Բացման խօսքը արտասանեց Հ. Սերոբ Վրդ. Չամուրլեան, որ անդրադարձաւ Մխիթարեան Միաբանութեան հարկէն ներս Շէյքսփիրեան թարգմանութիւններու եւ բեմականացումներու աւանդութեան, ապա լրագրող Աւետիս Հաճեան հակիրճ կերպով ներկայացուց Վենետիկի հայ դաղուծի պատմութիւնը:

Այս տարուան համագումարը նուիրուած էր Վահրամ Փափագեանի ծննդեան 130 ամեակին: Փափագեան՝ Մուրատ-Ռափայէլեան Վարժարանի նախքին սան համարուած էր Խորհրդային Միութեան լաւագոյն Շէյքսփիրեան դերասանը, մասնաւորաբար յայտնի իր Օթելլոյի դերակատարութեամբ:

ԼՈՒՍԻՆԷ ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

The Armenian Shakespeare Association (ASA) was set up in 2016 by a group of dedicated researchers and academics, working in the fields of theatre, comparative literature and Shakespeare studies. ASA aims to bring together Armenian and international academics, students and theatre practitioners, promoting cultural exchange and education in Shakespearean research and performance. ASA intends to organise annual conferences and talks, endorse and inspire new generations of students to undertake Shakespeare studies in Armenia and beyond. Furthermore, ASA plans to cooperate with other Armenian and international organisations, theatre festivals and artists supporting in Armenia and beyond.

Pr. Henrik Edoyan, Honorary President

Pr. Sona Seferian (1937-2017) it is with great sadness that we acknowledge the death of the ASA's co-founder Professor of English at the Yerevan State University, translator and Shakespearean scholar, a true inspiration for generations of her students, colleagues and readers.

Bachtiar Hovakimyan, Honorary Member.

Jasmine Hasmik Seymour (founder).

Acknowledgements

The Armenian Shakespeare Association would like to thank **Archbishop Dr. Boghos Levon Zekyan** for agreeing to hold our third Shakespeare Conference in this historic building, once housing the celebrated Armenian Moorat-Raphaël College in Venice. Our gratitude to **Father Hamazasp Kechichian** for the organisation work and for the splendid tour of the San Lazzaro museum and church. Special thanks to **Father Serop Jamourlian** for his warm opening remarks and for his generous offer to publish the present volume in Bazmavep, the oldest Armenian periodical, which is a great honour.